

فروشارو...!

سەرور کەریم

Sarwar_kareem@hotmail.com

! شتە سەپروسەمەرەکانی جیهان زۆرن، بەلام هیچیان هێندەى مرۆق سەپروسەمەرەنن - ئەتتیکونا

رەنگە ناویشانی ئەم نوسینە بۆ خۆینەر مایەى سەرنج بێت، یاخود سەرسورمان بەوەى! (فروشارو) مانای چى دەگەیهنیت و چى دەفروشریت، کالاً، یاخود ئینسان، ئەگەر مەبەست لەئینسان فروشتنە خۆیستا سەردەمى کۆیایەتى و سەدەکانى ناوەراست نیه بۆ ئەوەى خۆینەر زۆر بەشوین ناویشاندانە گەرپیت و راستەوخۆ ئەو گریبەى لائاشکرابیت، کەمەبەستمان لە(فروشارو) بازرگانى کردنە بەژنانەو و فروشتنیان بەناوی هاوسەریبەو.

لەبەشیکى زۆر لەوولاتانى دواکەوتووى خاوەن کەلتورى ئایینی و خێلەكى و پیاوسالاریدا دیاردەى فروشتنى کچان بەناوی هاوسەریبەو بەرپۆه دەچیت و هیچ یاسایەكى ئینسانیش بوونی نییه بەرەوکارەى پیاوان بگریت، کە بەئارەزوى خۆیان کچەکانیان، وەک هەركالایەكى تری مالهەكى دەیانفروشریت، لەپیناو بریک پارەى کەمداو جەهەمیک بۆ کچەکانیان دروست دەکەن.

ئەوکچانەى بەوشیوبە بەشودەدرین هەتا دەمرن لەو ژيانە نالەبارەدا دەژین و دەروازەپەكى رزگاربوون لەوزولم و چەوساندنەو بەسەریاندا سەپنراو، دەبیت ئەوپەرى ملکەچى فەرمانەکانى باوکیان بن، بۆبە دەبینین ریزەى ئەوکچانەى بەوشیوبە بەشودەدرین و خۆیان دەکوژن، یان دەسووتین بەوهیوایەى رزگاربان بێت، ژيانە پەرلەچەوسانەو یە ..

گەرچى دیاردەى فروشتنى کچان بەناوی هاوسەریبەو لەخۆرئاوا نەماو و یاساش ریکە بەوکارەنادات، بەلام لەویش جۆریكى تر لەفروشتنى ژنان و کچان بوونی هەیه و تاقمى جۆراوجۆر بۆ بازرگانى کردن بەژنانەو بەکارهینان بۆ کارى لەشفرۆشى و ریکلام و بازرگانى بەمادە بیپۆشکەرەکانەو بەزۆرى ئەوژن و کچانە لەوولاتانى دەرەوئەو خۆیان دەیانکرن و ئەوکارانەیان پیدەکەن، بەلام لەوولاتانى دواکەوتوى خۆرەلات دیاردەى فروشتنى کچان بەناوی هاوسەریبەو بوونی هەیه و زۆربەى وولاتان پەپەوئەو دەکەن و گۆرانکارى و پشکەوتنەکانیش هیچ کاریگەرەكى لەسەر عەقڵیەتى پیاوسالارى و خێلەكى دانەناو و بگرە بەکاریكى ئاسایى خۆیانى دەزانن، کە کچەکانیان بفرۆشن، لەگەل ئەوەى ئەوپیاوانەى بەوکارە هەلدەستن دزى کچەکانیان لەرووى فۆرمەو خۆیان گۆریبەو رووپۆشیکى مۆدیرنیان داو بەخۆیانداو بوونەتە خاوەنى زۆرىنەى بەرەمە تەکنەلۆژیە نوپکان و جل و بەرگیان گۆریبەو، بەلام لەبەرامبەر کچان و ژنان و مافەکانیاندا زۆربەئاسانى هەركەسیک داوای کچەكى بکات راستەو راست نرخەكى دەدات بەگویدا.

هیچ کات کچەکە بوى نیه ناپەزایەتى بەرامبەر بەوکارە دەبریت، چونکە چارەنوس کوشتنە، وولاتانى خۆرەلاتى کانگای ئازارەکانى ژنانەو هیچ یاسا و ریساو دەستووریک نیه بەرگریان لیبکات و مافی ئینسان بوونیان بۆ بگرەپنیتەو، بگرەزۆرىنەى جار دەستوورو یاسای کۆمەلایەتى جینگای هەمووشتەکانى نردەگریبەو، یاسای گشتى دەولەتیش، چونکە عەقڵیەتى پیاو سالارى و باوک سالارى دایناو دەبیتە پشتیوانى پیاوان و سەرجمە مافەکانى ژنان پشیل دەکات.

لێرەو زياتر ناویشانی نوسینەکە ئاشکرا دەکەین، کە ناویشانی رۆمانیکەو باسى فروشتنى دووکچ دەکات لەلایەن باوکیانەو، گەرچى ئەوپیاو زەمەنیکى زۆرە لەخۆرئاوادەزى و فیرى هەندیک ئەتەکیتى خۆرئاو بوو، بەلام هیشتا لەبەرامبەر کچەکانى خاوەنى هەمان عەقڵیەتى پیاوسالاریبەو کچەکانى، وەک

ھەموو شتەكانى مائەكەى بەمولكى خۇى دەزانى بوى ھەيە بەئارەزووى خۇى كرىن و فرۇشتىيان پىوھ بكات و لەوولاتىكى خۇرئاواوھ بىانگەر ئىتتەوھ بۇ كوېرە دىيەكى وولاتىكى خۇرھەلاتى و دووچارى ناخۇشتىن چارەنوسى پرچەوساندەوھەيان بكات.

پىاوى خۇرھەلاتى زۇرىنەيان، كەدەچنە خۇرئاواش ناتوان دەست بەردارى عەقلىتەت و كەلتورى دواكەوتوانەى خۇيان بىن و لەوېش مامەلەيەكى زۇرنامرۇقانە لەگەل ژن و كچەكانيان دەكەن، پىاوى كۆمەلگەى كوردىش، كە چوونەتە خۇرئاوا نەپانتوانىوھ ئەووعەقلىتەتى نېرسالارىە فرېدەن ئازادى بېخىش بەژن و كچەكانيان، رەنگە زۇرمان ھەوالى ئەوكچانە بىستىبى كە باوكيان ھىناوېانەتەوھ كوردستان و بەجىانېشتون و ھەولى كوشتى ئەو ژن و كچانەشمان بىستەو بەناوى ناموس پەرسىتېيەوھ لەلايەن كەسوكارىانەوھ لەخۇرئاوا كوژراون، بۇيە دەكرىت بلىين پىاوى خۇرھەلاتى لەھەر فۇرم و جل و بەرگىكە دايت، نابىتە پىاوىكى ئازادو دەست بەردارى توندوتىژى و چەوساندەوھ بىت لەبەرامبەر ژنانداو ناوچەش ناېگۇرپىت، جائەو پىاوه بەمەنى بىت، ياخود خەلكى كوردستان بىت، لەكۆمەلگەى كوردىدا ئىستاش لەبەشىكى زۇرى ناوچەكانى دھوك و دەوروبەرىو تەنانەت پشدرىش دياردەى فرۇشتى كچان بەناوى ھاوسەرىيەوھ بوونى ماوھ، بۇيە دەكرىت ژنان لەھەر كوېيەكى ئەم دنيايەبن دژى دياردەى فرۇشتى كچان بوەستەوھ و ھەولى كۇتايى ھىنانى بدەن ھەولى ھۇشيار كەردنەوھى جدى ژنان بدەن كە دژى فرۇشتىن و بەكالا كەردنەيان بوەستەوھ...

تېيىنى:

فرۇشراو-رۇمان-نوسىنى: زانا موھسىن-وەرگىرانى لەسوېد بەوھ: زاگروس زەردەشتى